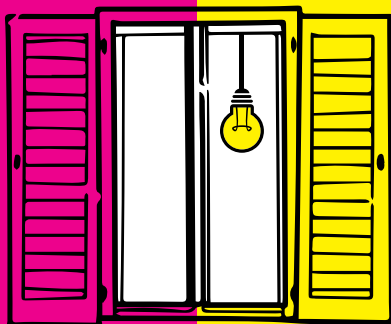

Mihai-Alexandru Pleșu

TEXTE CU VEDERE la STRADĂ

Io pot
să scriu,
iar voi
puteți alege
să nu citiți.

Moș Crăciun ne aduce înapoi azilul politic

noiembrie 2009

În 2004, o bună prietenă cu funcție publică într-una dintre prefecturile pariziene îmi mărturisea jenată că o familie de țigani solicitase azil politic în Franța. Motivul invocat era cât se poate de plauzibil în ochii oficialităților franceze: suntem condamnați la șomaj din cauza imaginii pe care etnia rromă de mahala o propune de ceva vreme lumii. Adică ei, solicitanții azilului, erau singurii țigani cinstiți și din cauza celorlalți, cei nasoli și puturoși, nu își găseau nimic de lucru. Am fost uluit... Cu toate acestea, am aflat în aceeași seară că mai există o categorie socială care are drept de azil politic în Europa anilor democrați 2000: securiștii. Ei bine, orice securist nenorocit care pleacă din țară poate solicita azilul politic pe motiv de frică... Nu mai poate săracu' om să iasă din casă pentru că vecinii, care au aflat cu ce se ocupa dânsul pe vremuri, îl pândesc în vederea linșajului. Îi sunt deci amenințate viața și familia în mod constant. Așadar, guvernul francez, care nu are încă pusă la punct o lege a imigrației, pune ștampila, dă actele și îl trimite pe securist la cursurile de educație civică de la Sorbona.

Oricât de mulți rromi de caracter am cunoscut de-a lungul vieții și oricât de bine știu că există și securiști care tratau funcția ca pe o slujbă cinstită, și nu ca pe un hobby plăcut, nu pot să nu mă gândesc zilnic, în timp ce cobor la mașină, dacă mai am casetofon, nu pot să nu văd agresiunile la care sunt supuși trecătorii simpli când se întorc acasă la drum de seară, nu pot să nu mă văd nevoit să ridic geamul ca să nu mai aud manele și nici să nu clachez la nesimțirea comunității când vine vorba despre renovarea nocturnă a locuințelor.

Nu pot să nu îmi amintesc diverse trebi din perioada pre-decembristă. Echipajele care ne urmăreau peste tot, clicurile din receptor ale aparatelor de înregistrat, amenințările de care familia mea avea parte constant. Încă îmi aduc aminte de cozile la Ambasada Canadei, de cutia de Coca-Cola pe care reușea să o aducă în țară câte un prieten de familie și pe care o colecționam atent, fără să o golesc de conținut, din dorința inocentă de a o avea cât mai multă vreme în frigider... Lumea evita privirea directă, securiștii se plimbau solitari pe Victoriei și grupurile mai mari de șase persoane erau considerate ilicite.

Aveam, așadar, multe motive să cerem azil politic și aveam și dreptul să îl primim.

Odată cu eliberarea, în 1989, am pierdut dreptul la azil politic... Doamne, și cât de tare ne-am mai bucurat că, în sfârșit, o să putem să facem ceva pentru țara asta, chiar și numai stând în ea și făcându-ne treaba! Ce bine că nu mai trebuia să fugim ca să fim recunoscuți drept cetățeni europeni de origine română! Ce bine că următorul Eliade va locui în România, că Brâncuși nu va mai emigra, că Ionesco va redeveni Ionescu și că noi toți vom putea trăi cu adevărat! Cam așa gândeam, cred, toți cei care în iarna lui '89 am tras în piept prima gură de aer curat.

Astăzi însă, acei bunici/bătrâni care ne spuneau că ei au trăit destul și că viitorul ne aparține vin și ne explică înțelept că dacă tot mai au un pic de trăit, trebuie să profite... Și profită din plin. Și avem alegeri. Și sondajele spun că alegătorii PSD sunt oameni trecuți de cincizeci de ani. Bunicii, bătrânii, s-au hotărât să se bucure pe ultima sută de metri așa cum știu ei mai bine. Așa cum au învățat timp de cincizeci de ani.

Mă gândesc deci că poate treaba asta cu alegerile și cu potențiala victorie a stângii e totuși o veste bună. Înainte de '89, azilul era nădejdea oricărui tânăr român. Poate că, dacă tot a venit înapoi acea stângă, vom avea din nou dreptul la speranța occidentală.

Suntem paraziții incomod de idioti ai Europei

noiembrie 2009

Cum să alegi constant oroarea, hoția, gunoaiile și revenirea la sistemul care ne-a distrus conștiința? Mă întreb de ce România preferă să uite dimensiunile răului pe care regimul totalitar l-a imprimat în conștiința noastră. Refuz să înțeleg de ce o generație care a fost învățată să spere și să creadă este călcată în picioare de lăcomia unor mizerabili căutători de aur, urmași mândri ai doctrinei sovietice. Nu văd cum e posibil ca un popor care a dat valori universale vreme îndelungată să se dea de trei ori peste cap și să devină simbol al ipocriziei, lăcomiei, falsității și mediocrității generalizate. Campania electorală în care înotăm de o lună nu vine cu nimic nou. Aceleași minciuni, aceiași candidați murdari, aceleași mici apariții care propun schimbarea... în forme noi, desigur. Suntem deja obișnuiți cu lipsa alegerii reale, cu situația în care suntem nevoiți să alegem între două rele; stupefiantă este însă dispariția ultimei redate: discernământul. Până acum am știut să alegem răul cel mai mic: decât Vadim, mai bine Iliescu, decât Iliescu, mai bine Constantinescu (una dintre marile mele dezamăgiri), decât Năstase, mai bine Băsescu. De data asta însă,

suntem puși în fața unei alegeri, credeam, clare: Bănescu sau Geoană. Ce să facem? Votăm cu o continuitate viciată, dar având siguranța reformei, sau cu o revenire la comunismul comod pe care îl propune cel mai pătat partid de pe scena politică românească? Oare românii au uitat de hoțiile masive ale membrilor de marcă ai PSD, sau ne-am dat seama că, până la urmă, ne place să dăm șpagă pentru orice? Sau, de fapt, ne e dor de perioada în care ne descurcam? O șpagă la Capșa și aveam carne, alta la Alimentara și aveam ulei la sticlă și margarină Marga... E bine, dom'le. Serviciu stabil, casă de comenzi Mercur, împrumut la C.A.R., bunici buni de stat la coadă... Toate aceste minunate facilități îi fac pe alegătorii PSD de astăzi să uite de frigul din case, de rațiile alimentare, de listele la TeleColor sau la Dacia, de securiștii care împânzeau boschetele sau de frica cu care stăteam de șase, ca să nu fim auziți în momentele în care ajungeam totuși să înjurăm guvernul. Îi fac să uite de lipsa oricăror drepturi – neimportante, desigur, în comparație cu calitatea vieții oferite de predecesorii lui Mircea Geoană: dreptul la cunoaștere, dreptul la o presă liberă, dreptul la liberă exprimare, dreptul la libertate, în toate accepțiile termenului.

Cum să dai cartea pe un salam, muzeele Europei pe o limuzină, moralitatea pe curve sau mersul la vânătoare pe un ciolan de-a gata?! M-am obișnuit, spuneam, cu

ideea că românii sunt, în genere, adepții curvăsăreliei, dar nu într-atât încât să nu observ apariții care te fac să zici: „Hai, frate, că se poate! Uite unu' care e altfel!“ L-am cunoscut, de exemplu, pe Crin Antonescu pe vremea când era ministru la Tineret și Sport. Mai dădea cu grebla prin buget, dar nu sesizabil... De furat, se fură oriunde în lume, nu trebuie să sanctificăm pe nimeni. Nu uit însă discuțiile avute la un pahar, discuții în care ne întrebam cu toții dacă vom reuși să îndreptăm lucrurile în țară și dacă românii o să învețe vreodată să spună lucrurilor pe nume.

Consideram atunci că prezența lui Crin Antonescu pe eșichierul politic este o veste bună. Unul de-al nostru a ajuns unde trebuie. Da. Putem spera din nou. ȚEAPĂ! Brusc, Crin Antonescu este depozitarul voturilor propriului electorat; pe electorat nu îl mai întreabă nimeni. A dat votul așa, ca să aibă bunul-simț să meargă pe burtă. Nu mai e treaba lui. A uitat perioada în care protesta vehement împotriva lui Iliescu. A uitat când îi ura pe mineri, la fel ca noi. A uitat când credea că lucrurile nu mai pot continua și că poporul trebuie să se trezească și să vadă. Ușurința cu care PNL – căci reprezentantul face majoritatea – dă azi toată țara câinilor este strigătoare la cer, iar pofta cu care românii dau fuga la contextul PSD-ist îmi face

rău. Omul pe care l-am văzut ca pe o speranță a trădat. Orgoliul stupid pe care l-a dobândit ca politician are câștig de cauză, desigur, în defavoarea noastră. Poporul evită evidența.

Devenim, încet, cantitate neglijabilă.

Cu pumnul prin gura lumii

noiembrie 2009

Deschid liniștit televizorul, mai întâi în căutare de știri, pe urmă de filme proaste – atât de proaste, încât să pot adormi liniștit după o zi grea. Nu găsesc nici una, nici alta. Excepție făcând posturile de televiziune care consideră că Aniela și State sunt mai importanți decât criza politică sau economică, peste tot se difuzează, și apoi se comentează, și pe urmă iar se difuzează o filmare cu adevărat șocantă: Băsescu, cu un gest de smardoii de cartier, îi umple gura de carne unui copil aflat la un miting electoral în 2004. Da, de sus, de pe scenă. Cu o mișcare pe care toți băieții de cartier o cunosc foarte bine – din umăr. O să aștept până când forurile competente vor elucida dilema: realitate sau trucaj. Spun că o să aștept, pentru că nu vreau să aduc

acuze pe baza unui material apărut în felul acesta și despre care până și eu aș putea spune la prima mână că e FinalCutPro. Dacă se va dovedi că Președintele Băsescu a pocnit un copil în public, indiferent de motivație, voi milita vehement pentru dispariția lui Traian Băsescu de pe avizierul politic. Nu sunt un funda-... Sunt doar împotriva unui sistem pe care, acum, îl propune spre revenire un partid neprietenos cu poporul. Dacă se va dovedi că l-a lovit pe acel copil, Băsescu ar trebui să se ascundă ca haiducii pe undeva, prin munți, și să facă penitență până la sfârșitul vieții.

Ce vreau să punctez cu asta? Cum să deții o informație de dimensiunea celei în cauză și să o ții ascunsă atâta timp? Cum să vii pe post după cinci ani și să pozezi în om de caracter, indiferent că e vorba despre putere sau despre opoziție, să amintești chiar detalii ale loviturii și să nu te gândești că datoria ta de civil era să nu lași țara pe mâna unui smardoi de mahala? Cum se face că majoritatea martorilor acuzării sunt foști acoliți ai lui Băsescu? Suntem prieteni până la proba contrară? Suntem în aceeași gașcă doar atâta timp cât avem de ce profita? E clar că membrii ambelor tabere sunt prost pregătiți... Susținătorii lui Băsescu au replici timide și caută salvarea în hibe de discurs ale adversarului, iar adversarul joacă murdar din principiu, fără să se gândească la viciile de procedură...

Tocmai știrea cea mai importantă din România nu se dă pe post cinci ani la rând? Ieri, Dinu Patriciu declara neclintit că știuse de existența acelei case... Păi, în cazul acesta, dacă știți că suntem pe cale să alegem un bătauș, cum să ne lăsați să murim proști, domnule Patriciu? Îmi este greu să nu sesizez toate derapajele celor două părți implicate în lupta electorală și înțeleg acum de ce am avut o campanie atât de soft în primul tur. De ce să ne pierdem resursele degeaba?! Avem un al doilea tur de rezolvat și trebuie să îl rezolvăm cu orice preț. Facem chiar și un film de acțiune.

Ieri, fratele meu îmi reproșa pesimismul din postarea zilei, un alt prieten îmi reproșează în comments lipsa zâmbetului... Păi cum să o arzi optimist când în jurul tău se dărâmă și ultimele scări de valori rămase pe fundul cazanului mioritic? Președintele e suspectat de violențe publice grave, opoziția profită și crește în sondaje, oamenii care au avut puterea în mâini ne ascund lucruri importante, suntem educați să trădăm...

E nasol.

Spălături la pasaj... ce oraș frumos!

aprilie 2010

Am reușit să îmi scot mașina din service și, de bucurie, mi-am reluat locul preferat, anume la volan. Mă pot bucura din nou de traficul bucureștean, în adevăratul sens al cuvântului. Zilele trecute, o prezență francofonă îmi reproșa discret lipsa informațiilor despre actualitatea românească. Revenit în scaunul șoferului și deci în plină actualitate, revin în trombă și cu imagini în direct.

Pentru cine nu e la curent, în PSD au fost alegeri, drept care domnul Ponta, acest „soțul patroanei“ de pe eșichierul politic autohton, a luat cârma partidului iubit și, drept urmare, prin București a început o campanie outdoor de recrutare de noi membri tineri și în putere. Sau, mă rog, poa' să fie și mai bătrâni... Ce se nimerește, că, până la urmă, cantitatea face diferența. Nășit de Iliescu și secondat din umbră de Năstase, Ponta face cu garda veche ce face câinele cu papucu'. Între timp, marinarul numărul unu al țării și-a cumpărat, pe banii soției, o Dacia Duster, ca să încurajeze poporul în susținerea industriei autohtone producătoare de automobile. Conferințe de presă cât cuprinde

”

Încet, dar sigur, ne întoarcem la vremurile în care ne era teamă că umbra noastră o să ne ia pe sus și o să ne dea la Canal doar pentru că am avut o părere.

Mihai-Alexandru Pleșu

Când scrie, Mihai Pleșu se ține bine de un principiu: „Io pot să scriu, iar voi puteți alege să nu citiți.“ Așadar, acordându-i potențialului cititor, din capul locului, maxima libertate, autorul și-o acordă implicit lui însuși. Foarte des, asta înseamnă că Mihai Pleșu scrie neținând cont de sensibilitățile unuia sau ale altuia. De fapt, nu ține cont de sensibilitățile nimănui. Loial până la capăt își rămâne doar sieși. Dar nu ca eu răzleț prin timpul care i-a fost dat, la cheremul hazardului, ci puternic ancorat în ceea ce a primit de la predecesori – părinți, prietenii părinților, profesori, mentori – și se consideră dator să le transmită generațiilor următoare.

E o cheie de lectură pe care o propun cititorului liber ca pe un îndemn la neîmpiedicare în aparențe și concluzii pripite. Scrisul lui Mihai Pleșu e un scris-scrâșnet, care încastrează clocotul clipei în care a izbucnit și îl asumă până la capăt, dincolo de clipă. Textele lui, viscerale și puse în mișcare de un acut discernământ, depun mărturie pentru un fel de obrăznicie care nu este altceva decât golănia bunului-simț.

Pagină cu pagină, vom coborî tot mai adânc în stradă și în noi.

Anca-Maria Pănoiu